

Oogheelkunde

STAAROPERATIE

ALGEMENE INFORMATIE

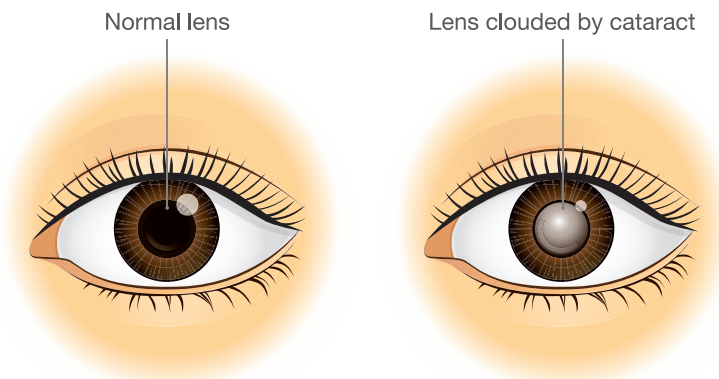
Deze folder geeft u meer uitleg over staar, de behandeling en de procedure met betrekking tot de ingreep.

WAT IS STAAR?

Voor in het oog, vlak achter de iris, zit de heldere en doorzichtige ooglens. Naarmate we ouder worden, wordt deze lens minder helder. Daardoor lijken de dingen die we zien waziger en grauwer van kleur. Dit troebel worden van de ooglens wordt staar genoemd. Iedereen die ouder wordt krijgt hier op een bepaald moment mee te maken. Niet iedereen heeft er echter last van. Bij het ontstaan van staar kan ook eerst de sterkte van de brillenglazen aangepast worden. Daarmee kan soms nog een redelijk goed zicht bereikt worden.

HOE ONTSTAAT STAAR?

Er zijn verschillende vormen van staar. Staar kan ontstaan door een ontsteking, door bepaalde medicatie of door een beschadiging van het oog. De meest voorkomende vorm van staar is ouderdomsstaar.

DE BEHANDELING

Staar is goed te behandelen. Een staaroperatie is een ingreep waarbij de troebele lens uit het oog wordt verwijderd en vervangen door een heldere kunstlens.

Bij deze behandeling maakt de arts een aantal heel kleine sneetjes in het oog. Daarna wordt het voorste lenskapsel geopend. De arts gebruikt een speciaal hulpmiddel om de lens te verwijderen. Het lenzakje wordt daarna gespoeld. Nadat het lenzakje mooi schoon is zal de oogarts een kunstlens in het oog plaatsen. Aan het eind van de operatie wordt er antibiotica in het oog achtergelaten. De wondjes worden dichtgemaakt, meestal zonder gebruik van hechtingen.

Eén of twee ogen.

De oogarts opereert meestal één oog per operatie. Zo kunt u kort na de operatie bijna alles weer doen. U ziet de eerste tijd namelijk wazig met het geopereerde oog, zeker als de bril nog aangepast moet worden.

De periode tussen de operatie van het eerste en het tweede oog kan dus vervelend zijn omdat de bril pas aangepast kan worden na de operatie en controle van het tweede oog. Hou hiermee rekening met werk of reizen.

Op uw eigen verzoek is het ook mogelijk om beide ogen op één dag te opereren. Dit heeft voor- en nadelen.

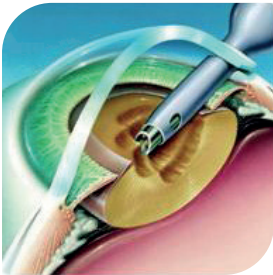
Voordelen:

- U hoeft maar 1 keer naar het ziekenhuis te komen voor de operatie en u heeft daarna 1 controle afspraak voor beide ogen.
- Het traject is korter. U kunt eventueel weer sneller aan het werk.
- U kunt sneller de bril aanpassen.

Nadelen:

- U ziet met beide ogen iets waziger na de operatie en de eerste dagen.
- U heeft daarom misschien hulp nodig bij het druppelen. Beide ogen moeten gedruppeld worden.
- De operatie duurt twee keer zo lang. U moet dan ook twee keer zo lang geconcentreerd en stil blijven liggen.

Indien de operatie plaatsvindt onder narcose, wordt er vaak bewust voor gekozen om twee ogen tegelijk te doen, zodat u dan maar één keer onder narcose hoeft. Indien u een operatie onder narcose laat verrichten zal de oogarts dit allemaal met u bespreken.

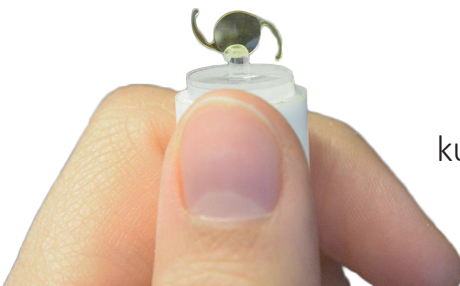
troebele lens
wordt verwijderd

lensje in het
lenszakje

nieuw lensje
wordt geplaatst

kunstlens

Staaroperaties worden heel regelmatig uitgevoerd. Voor iemand met een redelijke gezondheidstoestand heeft deze operatie heel weinig risico's. Ook op hoge leeftijd is de operatie nog goed te ondergaan. Overigens is opereren de enige manier om iets te doen aan staar. Er bestaan geen medicijnen tegen staar.

RISICO'S

Aan staaroperaties zitten, net als bij andere operaties, wel risico's. De kans op ernstige problemen is klein, minder dan 1 op de 1500. In dat geval kan een her-operatie nodig zijn.

Bij een klein percentage patiënten kunnen verschijnselen optreden zoals:

- Het ontstaan van verhoogde druk in het oog, waarvoor behandeling nodig is
- Achterblijvende lensresten in het oog. In dat geval moet mogelijk een heroperatie gedaan worden.
- Beschadiging van het lenzakje waardoor een andere type lens geplaatst moet worden, soms in een aparte operatiesessie op een andere dag. Bij sommige patiënten blijkt pas tijdens de operatie dat het lenzakje erg zwak is. Dit geeft een extra risico op beschadiging van het lenzakje.
- Sommige patiënten hebben een kleine pupil die niet reageert op medicatie. Het kan dan nodig zijn andere speciale hulpmiddelen tijdens de operatie te gebruiken. Daardoor kan de operatie iets langer duren. Soms is het ook noodzakelijk om extra ontstekingsremmende medicijnen toe te dienen.
- Een (steriele) ontstekingsreactie in het oog waardoor langer druppelen of extra medicijnen noodzakelijk zijn.
- Netvliesloslating; een behandeling is dan noodzakelijk.

AFSPRAAK BIJ DE STAARCONSULENT

Nadat u bij de oogarts bent geweest wordt er een afspraak gepland bij de staarconsulent. Bent u op het staarspreekuur geweest, dan heeft u de afspraak met de staarconsulent tegelijk gehad en kan de operatie gepland worden.

Tijdens uw afspraak bij de staarconsulent kunt u:

- Vragen stellen over de ingreep
- Krijgt u informatie over de operatie
- Krijgt u informatie over de operatiedag en oogverzorging
- Krijgt u een meting om de juiste sterkte van de kunstlens te bepalen
- Krijgt u informatie over de verschillende lenssoorten

Vraag naar de extra bijlage omtrent de verschillende lens soorten, indien u bijvoorbeeld overweegt minder brilafhankelijk te willen zijn.

BELANGRIJK: Als u contactlenzen draagt, moeten deze 3 weken voorafgaand aan de lensmeting uit.

Uw medicijngebruik

We vragen u om een lijstje mee te brengen van medicijnen die u gebruikt met vermelding van sterkte en dosering. Uw apotheker kan deze ook voor u uitprinten.

Het is handig dat er iemand met u meekomt. Dit in verband met de voorbereiding en de nazorg van het te opereren oog.

VOORBEREIDING VOOR DE OPERATIE

OOG DRUPPELEN

U heeft van de oogarts een recept voor oogdruppels gekregen. Start 1 dag voor de operatie met het druppelen van uw oog volgens het onderstaande schema:

DRUPPELSHEMA BIJ STAAROPERATIE

U heeft 2 flesjes met druppels. U druppelt dus per keer met 2 aparte flesjes. Wij adviseren de 3 druppelmomenten te verdelen over de dag, dus ochtend, middag en avond.

DRUPPEL (stofnaam)	DEXAMETHASON	KETOROLAC
Dag voor de operatie	3 keer per dag	3 keer per dag
De dag van de operatie	1 keer 's morgens	1 keer 's morgens
Eerste week na de operatie	3x per dag	3x per dag
Tweede week na de operatie	2x per dag	2x per dag
Derde week na de operatie	nog 3 dagen 1x per dag, dan stoppen	1x per dag tot de controle

Als u niet zelf kunt druppelen en ook niemand heeft die dit voor u kan doen, dan kunt u hiervoor de thuiszorg inschakelen. U moet dit zelf regelen en aanvragen als de operatiedatum bij u bekend is.

HOE U MOET DRUPPELEN?

- Was altijd eerst uw handen.
- Druppelen kan zowel zittend als liggend.
- Schud de flesjes goed voor gebruik.
- Trek het onderooglid iets naar beneden en kijk naar boven. Zo ontstaat er een zakje.
- Laat nu één druppel in het zakje vallen. Het is hierbij belangrijk dat het flesje het ooglid niet raakt om besmetting te voorkomen. Houd daarom een afstand aan van ongeveer twee centimeter.
- Soms kan een druppel naast het oog vallen. Dat is niet erg, maar zorg dat er in ieder geval 1 druppel in het oog(zakje) valt. Dit wordt dan door het oog opgenomen.
- Wacht 5 minuten met het druppelen uit het tweede flesje. Druppel dus niet direct achter elkaar.

VOORBEREIDING THUIS - Op de dag van de operatie

- Om infecties te voorkomen is het noodzakelijk dat u op de dag van de operatie 's ochtends thuis een bad of douche neemt en uw haren en gezicht wast.
- Gebruik géén make-up en draag géén sieraden.
- Gebruik geen crème of zalf op uw gezicht.
- Druppel volgens het recept één druppel van beide flesjes in het oog dat geopereerd gaat worden. Wacht 5 minuten tussen beide druppels.

Heeft u de dagen voor de ingreep koorts of griep, of heeft u nieuwe klachten aan het oog dat geopereerd wordt? Neem dan contact op met de polikliniek Oogheelkunde. De arts beoordeelt dan of de operatie kan plaatsvinden. Soms is het beter om een nieuwe afspraak te maken.

Poliklinisch: U kunt gewoon eten en drinken. Wel raden wij u aan niet teveel en/of te zwaar te eten op de ochtend van de operatie. U kunt al uw eigen medicijnen gewoon innemen. Uw arts bespreekt met u wat u moet doen met uw antistollingsmedicijnen (bloedverdunners), indien niet besproken mag u ze gewoon innemen. Diabetespatiënten kunnen hun medicijnen innemen en insuline spuiten zoals zij gewend zijn.

Dagopname: Wordt u geopereerd op de OK, dan volgt u de instructies van de anesthesioloog die u bij de pre-operatieve screening heeft gekregen.

NA DE OPERATIE

Het kan zijn dat u zich niet zo fit voelt. Uw zicht is ook niet optimaal. Regel daarom van tevoren het vervoer terug naar huis en neem het liefst iemand mee om u te begeleiden.

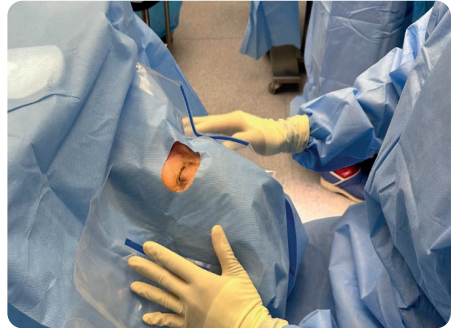
De hartslag wordt gecontroleerd

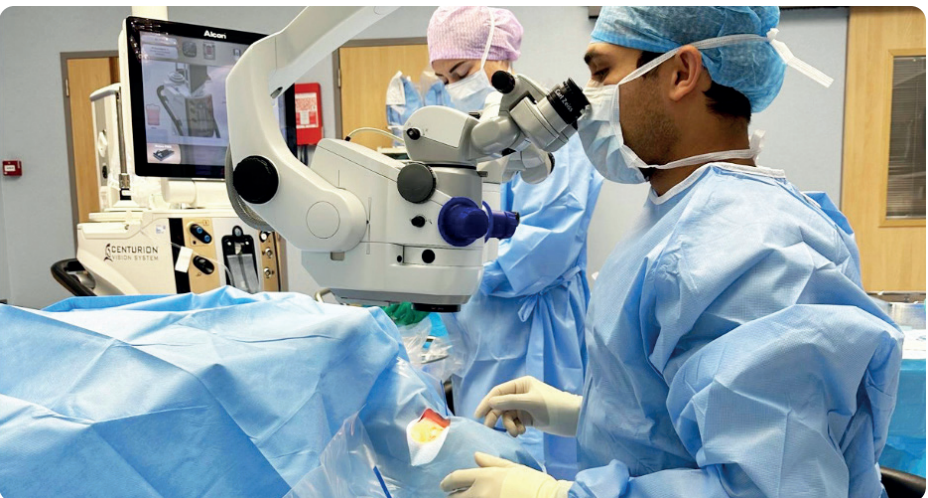
Veel druppels in beide ogen

Desinfecteren rondom het oog

Afgedekt met een steriel laken

De microscoop wordt afgesteld. De operatie kan beginnen.

DE DAG VAN DE OPERATIE

U meldt zich op de dag van de operatie bij onze vrijwilligers in de centrale hal. De vrijwilligers begeleiden u naar de juiste afdeling. In het ziekenhuis wordt de voorbereiding overgenomen door de verpleegkundigen. U krijgt dan veel druppels toegediend, ook in het oog dat niet wordt geopereerd. De druppels zijn onder meer nodig om de pupil wijd te maken en ter voorbereiding op de verdoving. Uw bloeddruk wordt opgemeten. Ook krijgt u een tablet om ervoor te zorgen dat u beter kunt ontspannen en wellicht minder zenuwachtig bent.

DE OPERATIE

De oogarts controleert eerst samen met u welk oog geopereerd gaat worden. Tijdens de operatie ligt u plat en soms iets achterover. De oogarts heeft een microscoop waardoor het oog vergroot zichtbaar is. U wordt afgedekt met steriele lakens, waaronder frisse lucht via een slangetje zal circuleren.

Het is belangrijk dat u tijdens de operatie stil blijft liggen. U helpt de arts door de instructies te volgen. Tijdens de operatie voelt u wel dat er gespoeld wordt met water en kunt u soms een iets drukkend gevoel ervaren. Scherpe of vervelende pijn is niet gebruikelijk. U mag gelijk aangeven als iets pijn doet, dan kan er eventueel extra verdoving worden gegeven.

Het verblijf in de operatieruimte duurt ongeveer 30 minuten bij een niet-complexe staaroperatie.

NA DE OPERATIE

In de wachtkamer van de Poliklinische OK krijgt u de tijd om even rustig bij te komen van de operatie. Er is gelegenheid om een kopje koffie of thee te drinken.

Als u op de OK bent geopereerd, gaat u naar de verpleegafdeling om bij te komen. U krijgt wat te eten en drinken.

U ontvangt een mail of brief voor de controle-afspraak op de polikliniek.

DE VERZORGING VAN HET GEOPEREERDE OOG

- De dag na de operatie gaat u door met druppelen volgens het schema op pagina 7, tenzij de arts anders met u afspreekt. Dit zijn dezelfde druppels als die u een dag voor de operatie bent gaan gebruiken.
- Het is normaal dat uw oogleden gedurende korte tijd na de staaroperatie jeuken en plakkerig aanvoelen, dat u last heeft van traanvorming en enig ongemak ervaart. Een zandkorrel-gevoel is ook heel normaal. Last hebben van het felle licht is wel gebruikelijk. Het oog zal ook rood zijn de eerste dagen na de ingreep en mogelijk langer dan enkele dagen.
- Het oog kunt u zo nodig tot drie keer per dag schoonmaken. Dit schoonmaken kunt u het beste doen met een verbandgaasje. Was eerst uw handen. Maak het gaasje vochtig met koud water en veeg de oogleden voorzichtig met één beweging van buiten naar binnen schoon (dus naar de neus toe). Neem voor elke streep een schoon gaasje. Druk hierbij niet op de oogbol zelf. Dit schoonmaken kunt u het beste doen voordat u het oog gaat druppelen.

LEEFREGELS EN INSTRUCTIE

WAT TE DOEN BIJ PROBLEMEN

- Bij overmatige pijn, verlies van gezichtsvermogen, misselijkheid of toenemende roodheid van het oog, neemt u direct contact op met de polikliniek Oogheelkunde.
- U mag bij pijnklachten vier keer daags twee tabletten paracetamol van 500 mg innemen (tot 24 uur na de operatie). Tenzij de arts anders heeft voorgeschreven.

HOUDING in de eerste week

- **Til niet te zwaar.**
Zorg ervoor dat er geen druk op het hoofd ontstaat.
- **Houd uw hoofd zoveel mogelijk rechtop.**
In plaats van bukken, gaat u door de knieën en houd u uw hoofd zoveel mogelijk rechtop.
- **Pers niet te hard.**
Heeft u problemen met de stoelgang?
Overleg dan met uw huisarts.
- **Probeer zo min mogelijk te hoesten.**
Overleg met uw huisarts bij aanhoudend hoesten.

U MAG DE 1^e WEEK NIET

- sporten, zwemmen, Make-up gebruiken
- neus snuiten, u mag wel uw neus 'ophalen'

Als stelregel kunt u aanhouden dat u geen activiteiten mag doen waarbij uw hoofd rood zou aanlopen. De 2^e week kunt u rustige activiteiten weer hervatten. U mag de eerste 4 weken na de operatie geen contact- of balsporten doen.

U MAG WEL

- niezen met de mond open
- lezen
- tv kijken
- douchen (uw ogen de eerste drie dagen niet onder de directe waterstraal)
- reizen met openbaar vervoer
- haar wassen (pas wel op dat u geen shampoo in uw ogen krijgt)
- fietsen (eventueel met zonnebril op)

ZELF AUTORIJDEN?

Kort na een staaroperatie zijn er veel verschillen tussen mensen wat betreft het zien en de eventuele brilsterkte. Hierdoor is het niet mogelijk om één advies te geven over of u wel of niet mag autorijden. Zelf autorijden mag in het algemeen als u voldoende ziet met beide ogen samen en zelf het gevoel heeft dat het verantwoord is. Dit blijft wel op eigen risico. Bij twijfel kunt u altijd uw oogarts om advies vragen.

Deze leefregels gelden tot twee weken na de operatie. Tenzij de oogarts u persoonlijk daar een afwijkend advies over geeft.

UW BRIL

Voorafgaand aan een staaroperatie kan nooit worden gegarandeerd dat u na de operatie scherp kunt zien zonder bril. Het is heel goed mogelijk dat de optimale gezichtsscherpte pas wordt bereikt met een bril of aanpassing van de bril. Vaak is een leesbril wel nodig na een staaroperatie tenzij u voor bijziendheid (lezen zonder bril) hebt gekozen. U krijgt een briladvies mee bij de eindcontrole, 3-4 weken na de laatste operatie.

INTERESSANTE WEBSITES

- www.oogartsen.nl
- www.thuisarts.nl (zoek op staar)

BELANGRIJKE TELEFOONNUMMERS

POLIKLINIEK OOGHEELKUNDE

☎ 0344-67 40 59

Buiten kantooruren neemt u contact op met de Spoedeisende Hulp (SEH) van het ziekenhuis via telefoonnummer ☎ 0344-72 66 66. Meld altijd dat u een staaroperatie heeft ondergaan en dat u bij klachten dit nummer moet bellen.

AANTEKINGEN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Heeft u nog vragen dan kunt u
altijd contact opnemen met ons:

 0344-674911
 info@zrt.nl
www.ziekenhuisrivierenland.nl

